

**LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZAKO IKUSKARITZAK
EUSKAL AUTONOMIA
ERKIDEGOAN EGINDAKO
JARDUKETAK**

2018

1. IKUSKARITZAKO JARDUKETA-ARLOAK, EAEKO ESKUMENEKOAK

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA

1.2. LAN-HARREMANAK

2. IKUSKARITZA-JARDUKETAK EAEn HARTZEN DITUEN BESTE ARLO BATZUK

2.1. GIZARTE-SEGURANTZA

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK

Hitzaurrea

Lan eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritza arautzen duen uztailaren 21eko 23/2015 Legeak ezartzen duenez (uztailaren 22ko BOE), Estatuko eta Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio orokorrek ikuskatze-jarduketak antolatuko dituzte, Lan Ikuskaritzako sistemaren ikuskera integralaren printzipioa betez. Horrenbestez, jardute-printzipio horri jarraitu zaio memoria honetan. Memoria, bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoaren eskumen diren arloen inguruan egituratu da, egoki aurkezteko moduan antolatzeko. Dena den, gure funtzionarioek Estatuaren eskumen-arloetako jarduketei buruzko informazioa ere sartu da. Jardun horiek, hain zuzen, Estatuko Lan Ikuskatzailetzarekin dagoen lankidetzaren barruan egin dira.

Alde batera utzi gabe Lan Ikuskatzailetzak ofizioz sor dezakeen jarduera, EAeko jarduketek kontuan hartu behar dute ezen, autonomia-erkidegoko lurraldean, jarduketa asko eskatzen direla, batez ere salaketan ondorioz. Izan ere, Euskal Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoaren ezaugarri tradizionalak dira: sindikatze-maila altua izatea, herritarrak kontzientziatuta egotea dituzten eskubide eta betebeharez, eta administrazio publikoek herritarrenganako azaltzen duten hurbiltasuna. Ondorioz, nahitaez, eragiten du egiaztatze- eta kontrolatze-jarduketak egin behar izaten dira.

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA 2018

Lan-arriskuen prebentzioa da EAEko Lan Ikuskatzaitzaren jarduketaren zutabe nagusietako bat da, bai jokoan dauden ondasunen eta eskubideen garrantziagatik, bai prebentzioa garrantzitsua delako kalitatezko enplegua lortzeko.

I

Jarduketa horiek lehenetasuna dute Lan Ikuskatzaitzako eginkizunen eta betebeharren barruan. Bi motatako jarduketak bereizten dira: batetik, langile eta sindikatuen salaketak direla-eta, jarduketak egiteko eskatzen da, eta, bestetik, sektore jakin batzuetan kontrol-kanpaina zehatzak egiteko jarduketa planifikatuak daude.

Emaitzak	2018
JARDUKETAK	12.442
ARAU-HAUSTEAK	387
GS ERREKARGU-PROPOSAMENAK	195
ERREKERIMENDUAK	4.733
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	1.932.338
GELDIARAZTEAK	2
BISITAK	1.822
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	3.503
IKERTUTAKO LAN-ISTRIPUAK	367
IKERTUTAKO ISTRIPUETAN EGIAZTATUTAKO ARAU-HAUSTEEN KOPURUA	187

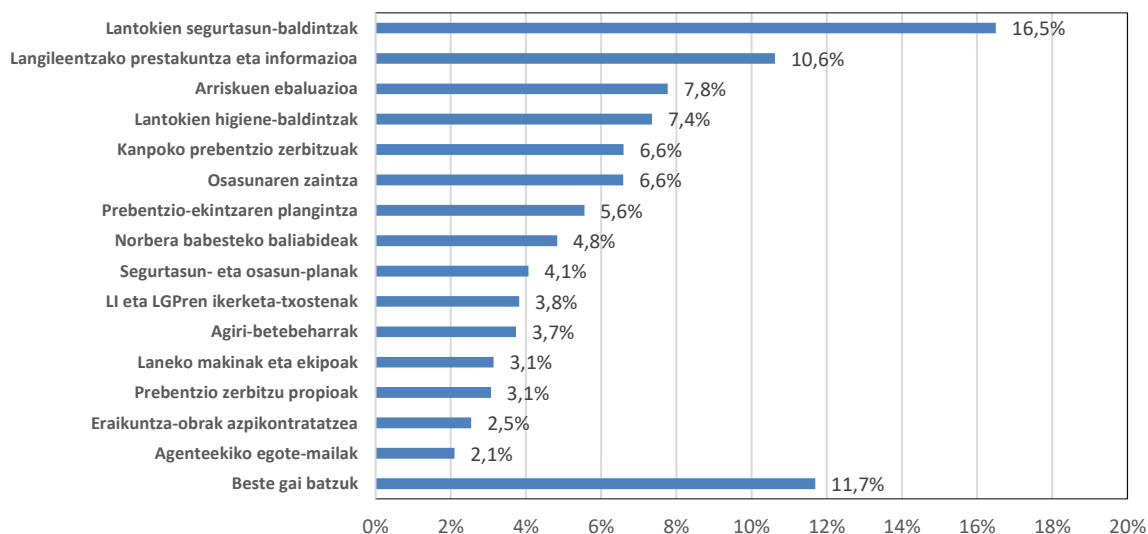
Arlo honetako datuek azaltzen dutenez, 2018an, 12.442 jarduketa egin ziren laneko segurtasun- eta osasun-arloan. Jarduketa horietan, 387 arau-hauste antzeman ziren; 195 proposamen egin ziren Gizarte Segurantzari errenergua egiteko, eta 4.733 errekerimendu egin ziren gabeziak zuzentzeko, hala -arriskuak prebenitzeko kudeaketa-lanetan, nola laneko segurtasun-baldintzetan.

Arau-haustek, guztira, 1.932.338 eurokoak izan ziren.

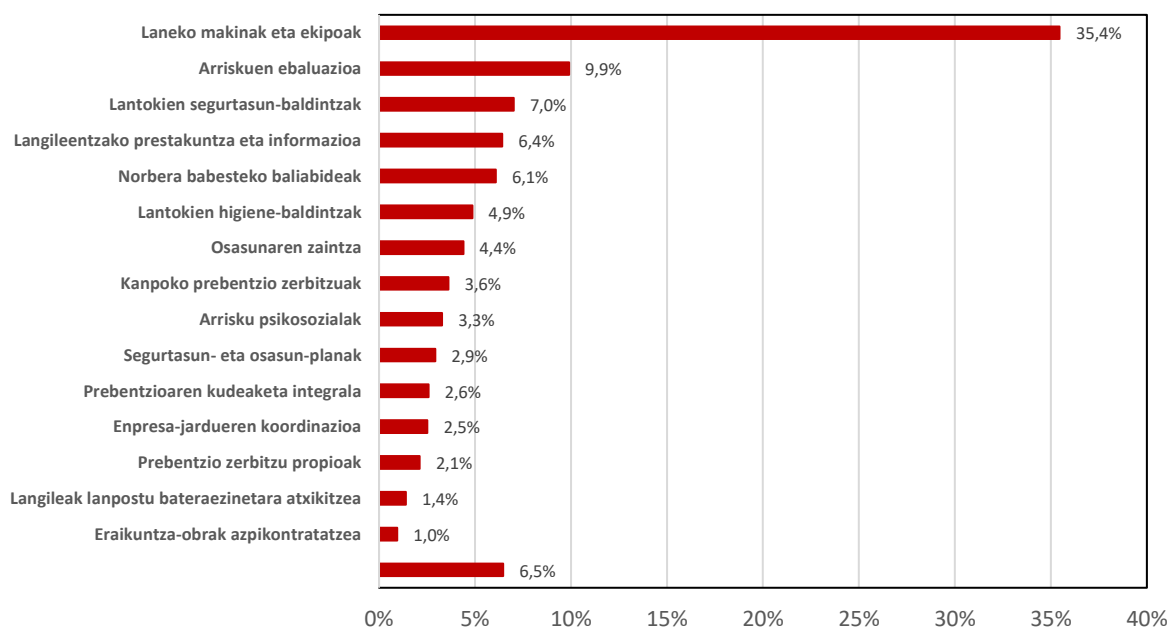
Zehapenak, berriz, batez beste: 4.493 eurokoak.

Era berean, langileen segurtasun edo osasunerako arriskubide edo arrisku larri eta berehalako 2 egoera antzeman ziren, eta lanak edo jarduerak geldiaraztea eragin zuten.

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2018AN IKERTUTAKO GAIAK

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2018AN ZAHATUTAKO GAIAK

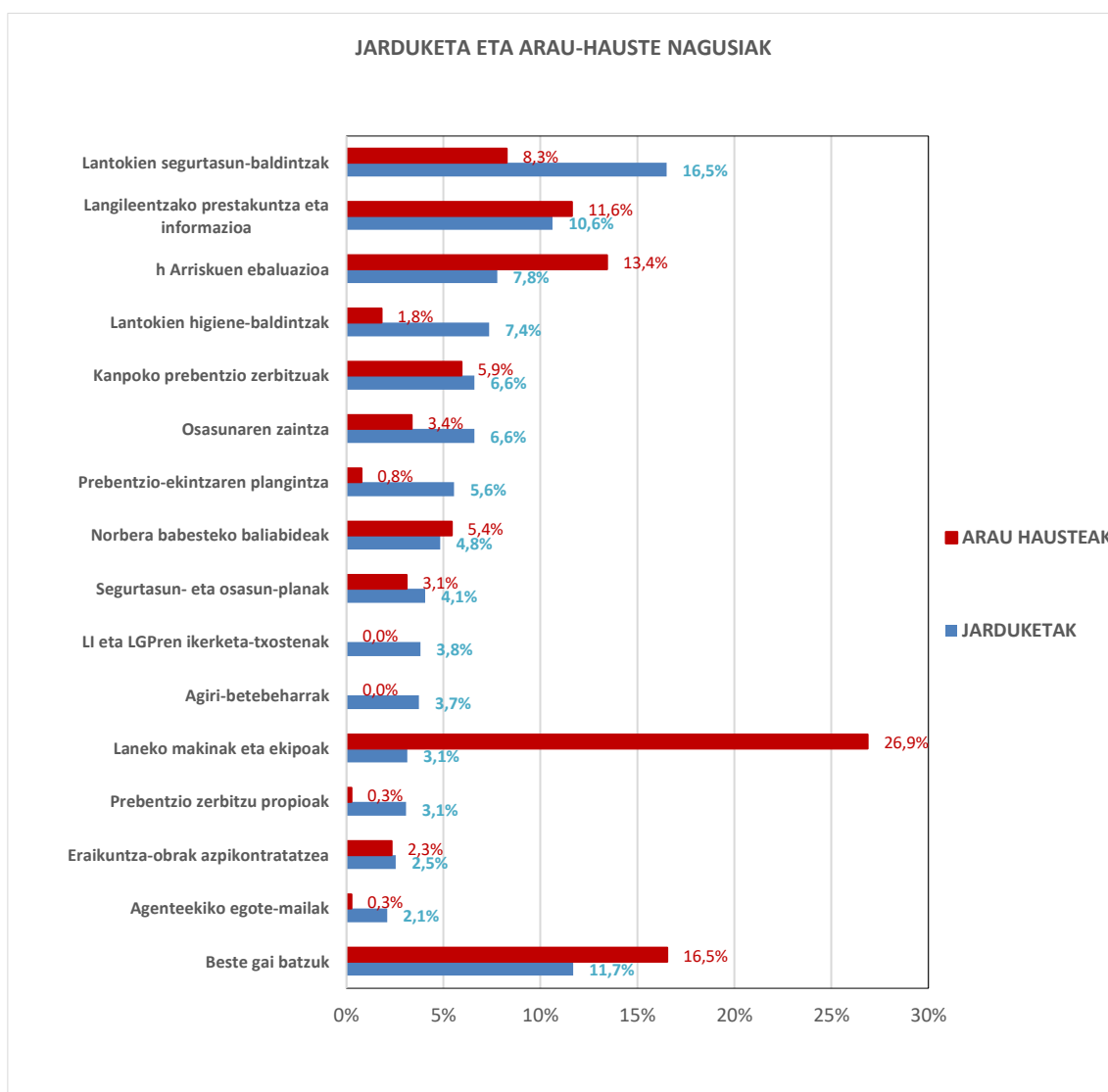

Ondorengo zerrendan, adierazten da zein diren laneko segurtasun- eta osasun-arloan 2018an egindako jarduketan xehetasunak, zer arau-hauste hauteman zen, eta zenbat errekerimendu egin ziren zuzentzeko.

XEHETASUNAK	JARDUKETAK	ARAU- HAUSTEAK	ERREKERIMENDUAK
Lan-istripuak, beste klabe batzuetan sartu ezin diren arrazoiengatik, eta lan-istripuak in itinere	14	0	1
Ikerketa-txostenak, lan-istripu eta lanbide-gaixotasunei buruzkoak	475	0	29
Jakinarazpenak, lan-istripu eta lanbide-gaixotasunei buruzkoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.2 eta 12.3 art.)	76	1	42
Lantokietako segurtasun-baldintzak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4, 12.16 eta 17, 13.10)	2.053	32	580
Lantokien higiene-baldintzak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.1 eta 4; 12.16 eta 17; 13.10 art.)	915	7	84
Eskailera, plataforma eta irekierak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16b eta f art.)	89	5	60
Komunak, aldagelak eta bestelako zerbitzuak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4 y 12.16h art.)	69	1	29
Arrisku elektrikoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	15	0	14
Sute eta leherketak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	18	2	15
Makinak eta laneko ekipoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.5; 12.16, 13.10 art.)	391	104	191
Goratze-lanak eta garraioa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16 art.)	10	2	5
Agenteekiko esposizio-mailak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.9, 13.16 art.)	261	1	28
Babes pertsonaleko baliabideak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16f art.)	601	21	152
Larrialdi- eta ebakuazio-planak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.10 art.)	38	1	27
Lantokiak seinalizatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4, 12.16b eta 13.10 art.)	43	1	24
Arrisku-ebaluazioa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.1b art.)	967	52	525
Prebentzio-jarduera planifikatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.6 art.)	691	3	431
Jarritako langileak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.12, 15a art.)	25	2	4
Prebentzio-zerbitzu propioak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.15a art.)	382	1	328

Enpresaz kanpoko prebentzio-zerbitzuak (12.15a, 21 eta 22; 13.11 eta 12 art.)	821	23	346
kanpo-auditoretza egitea prebentzio-zerbitzu propioari (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.20 art.)	10	0	2
Langileak prestatzea eta informatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.8 eta 13.10 art.)	1.322	45	537
Osasuna zaintzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.2 eta 13.5 art.)	820	13	139
Betebehar dokumentalak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.5 eta 12.4 art.)	465	0	308
Langile-ordezkarien eskubideak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.11, 12 eta 19 art.)	62	0	29
Eraikuntzako azterketa/oinarrizko azterketa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.24.b art.)	24	0	0
Osasun- eta segurtasun-planak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.23 art.)	506	12	313
ABLEetako langileekiko betebeharrak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.18 art.)	9	0	8
Irekitzen dela jakinaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.3 eta 12.25 art.)	65	0	3
16 eta 18 urte bitarteko adingabeak babestea	62	0	38
Amatasuna eta edoskitzea babestea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.1 art.)	7	0	1
Langileak lanpostu bateraezinetara atxikitzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.7 eta 13.4 art.)	30	2	13
Ez gelditzea edo etetea. Langileei gelditzea eragozte (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.3 eta 9 art.)	0	0	0
Lan toxikoei, nekagarrirei eta arriskutsuei buruzko txostena	0	0	0
Enpresaburuak lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak ikertzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.3 art.)	56	3	0
Enpresa-jarduerak koordinatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.13, 14 eta 24, 13.7 eta 8.a art.)	119	11	24
Ikuskaritzan edo prebentzioa prestatzen espezializatutako entitateak (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.21, 25 eta 26; 13.11, 12 eta 13 art.)	0	0	0
Prebentzioaren kudeaketa integrala	164	15	95
Eraikuntza-lanak azpikontratatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.6 eta 7; 12.27, 28 eta 29; 13.15, 16 eta 17 art.)	317	9	175
Azpikontratazio-mailak gainditzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.27.c eta 28.b; 13.15.b eta 16.a art.)	105	6	12
Erantzukizuna saihesteko ituna (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.14 art.)	1	0	1

Prebentzioa integratzea. Prebentzio-plana (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.1.a art.)	28	2	5
Prebentzio-baliabideak izatea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.15.b eta 13.8.b art.)	61	3	8
Arrisku psikosozialak	198	3	85
Arrisku ergonomikoak	46	2	22
Prebentzio-zerbitzuaren jarduketa, zerbitzu-agindutik eratorria, lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak barne	1	0	0
Enpresa-jarduerak koordinatzea (enpresaria ez da lantokiaren titularra)	10	2	0
16 urtetik beherakoak babestea	0	0	0

SEKTOREKA BANATUTA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau- hausteak	Errekerimenduak	Geldiarazita
LEHEN SEKTOREA	01-09	279	12	75	0
INDUSTRIA	10-39	2.031	138	713	0
ERAIKUNTZA	41-43	4.807	100	997	1
MERKATARITZA	45-47	986	31	685	0
GARRAIOA	49-53	660	19	254	0
ZERBITZUAK	55-96	3.671	87	2.008	1

1.2. LAN-HARREMANAK 2018

Arlo honetan, helburu nagusia da kalitatezko enplegua lortzea, bat datorrena lan-arloko indarreko legediarekin. Lan-arloan, hain zuzen, negoziazioaren bidez sortzen dira enpresaren eta langileen eskubideak eta betebeharrak, eta lan-kontratuan islatzen; beraz, egiaztatu behar da ea lan-kontratu horiek betetzen dituzten legezko zein hitzarmenezko arauak.

Laneko segurtasun- eta osasun-arloan bezala, lan-harremanekin lotuta egiten diren jarduketek ere bi abiapuntu dituzte. Batetik, arlo horretan lan-baldintzei eta eskubideei buruz aurkezten diren salaketak eta, bestetik, programatutako planifikazio-jarduketan bidez egiten direnak, dela sektore jakin batzuk kontrolatzeko, edo, irregulartasunak egon daitezkeela adierazten duten zantzuak daudenean, egiaztatzeko ea betetzen den langileen lan-eskubide batzuei buruzko araudia.

Eremu horretan, nabarmendu behar dira jurisdikzio-organoei eta lan-agintaritzek eskatuta egiten dituzten jarduketak, bai eta Lan eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzailetzaren laguntza teknikoa jasotzen duten beste entitate eta organismo batzuek eskatuta egiten direnak ere, ikuskaritza-sistemaren araudian xedatutakoarekin bat.

Emaitzak	2018
JARDUKETAK	6.232
ARAU-HAUSTEAK	317
ERREKERIMENDUAK	2.296
BERRIKUSITAKO KONTRATUAK	17.989
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	2.512.504
ALDATUTAKO KONTRATUAK	6.512
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	5.858
BITARTEKARITZA ETA KONTSULTAK	199

Lan-harremanen arloan, 6.232 jarduketa egin dira guztira, eta 317 arau-hauste antzeman.

Era berean, 2.296 ohar edo errekerimendu formulatu dira.

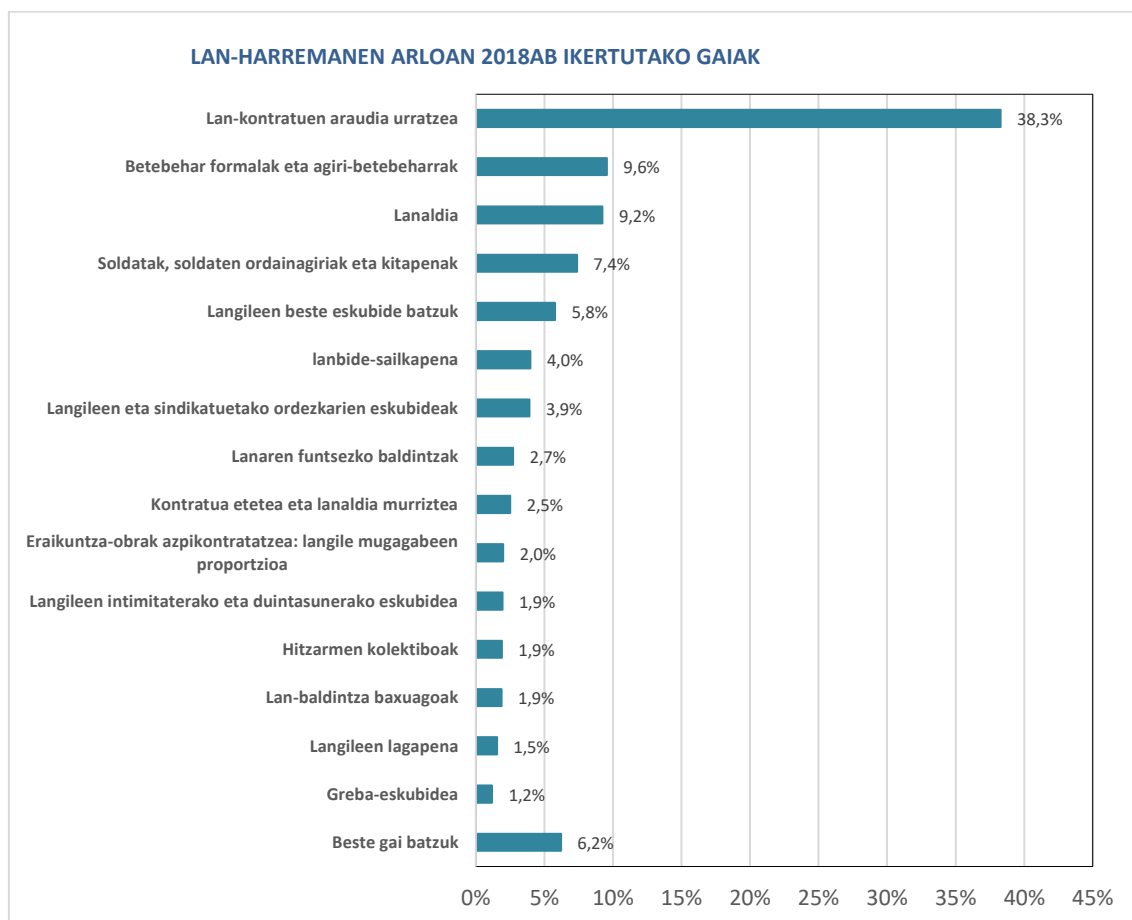
Kontratazio-arloan, 17.989 lan-kontratu berrikusi dira guztira, egiaztatzeko egokitzen diren indarrean den legerira. Zehazki, egiaztatu nahi izan da ea betetzen duten aldi baterako kontratazioari eta kontratazio partzialari buruzko araudia; batik bat, arlo horietako kanpainak garatuta.

2017an, jarduera intentsibo bat hasi zen kontrolatzeko ea iruzurrik egiten zen aldi baterako kontratazioan eta kontratazio partzialean; hurrengo ekitaldietan, berriz, jarduera horrekin jarraituko da, eta ahalik eta gehien areagotuko dira ikuskatze-jarduerak.

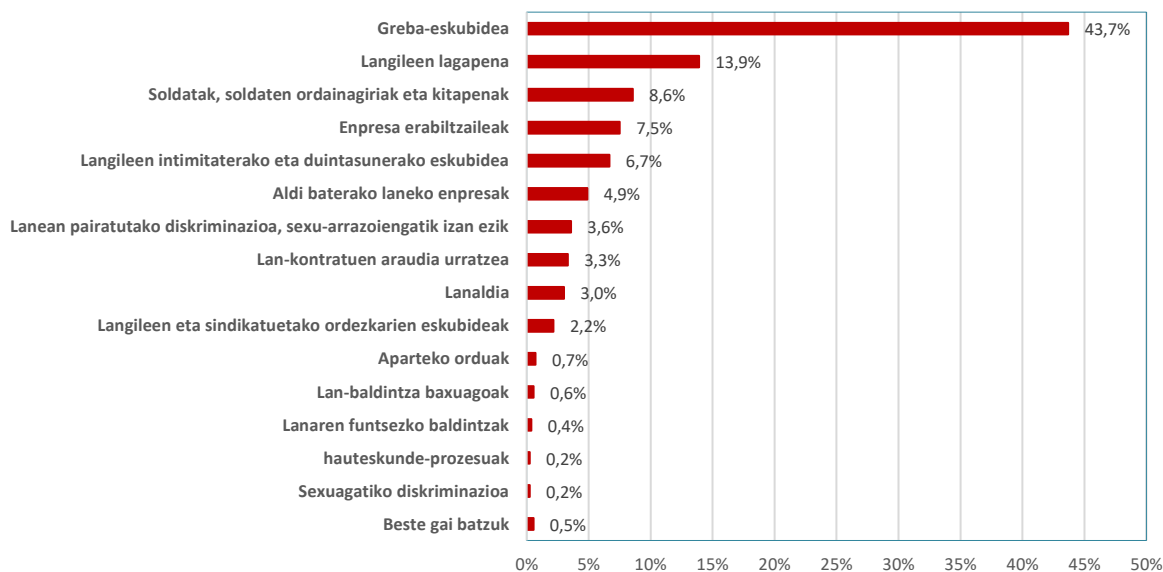
Kontratazio-arloan 2018an egindako jarduketa intentsibo horren emaitza modura, aldi baterako 6.512 kontratu bilakatu dira mugagabe Lan Ikuskaritzaren errekerimenduz.

Arau-haustekak, guztira, 2.512.504 euro izan dira.

Zehapenak, batez beste: 7.925,88 euro izan dira.

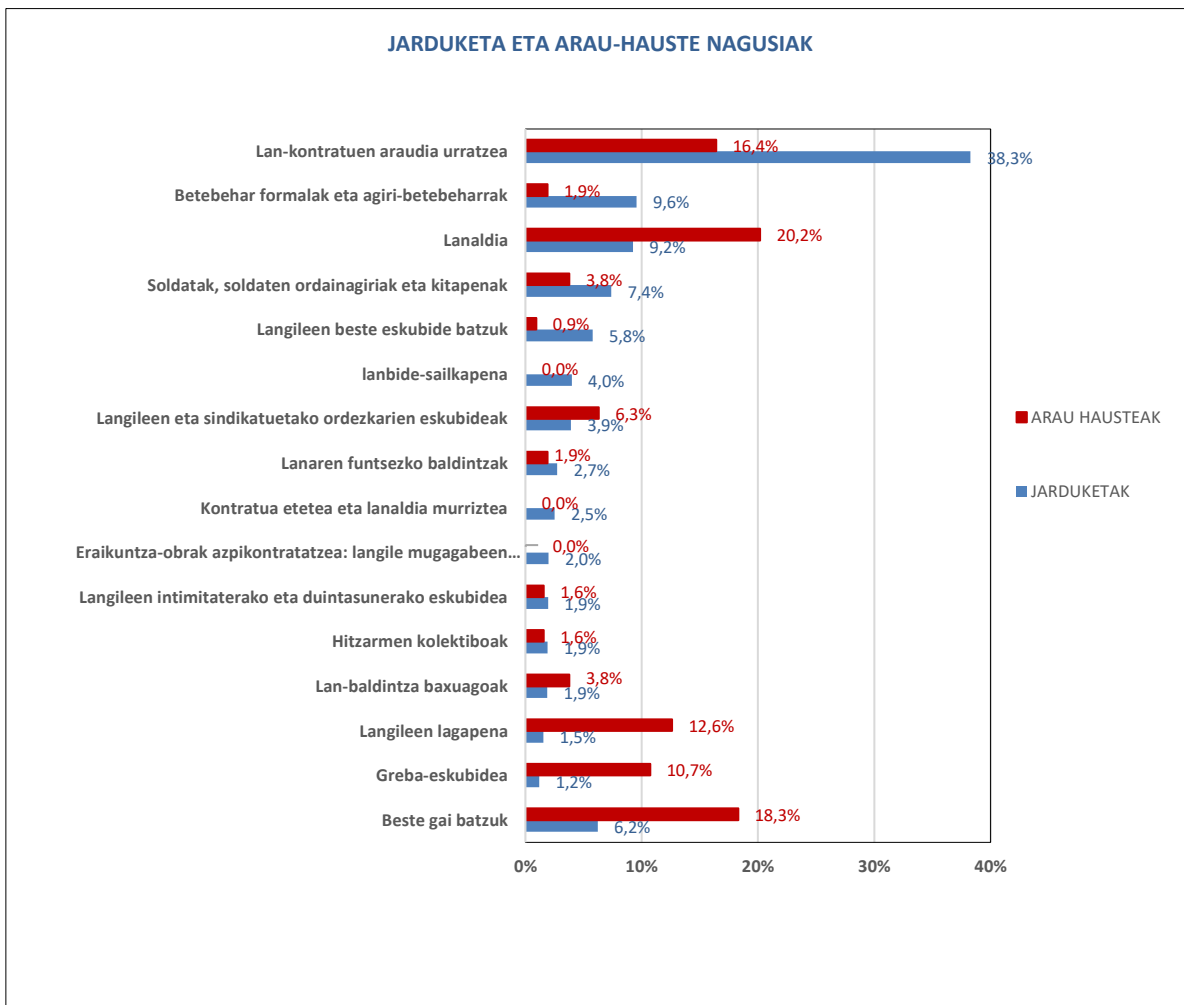
LAN-HARREMANEN ARLOAN 2018AN ZAHATUTAKO GAIAK

Era berean, xehetasunak azalduko ditugu Lan Ikuskaritzak arlo horretan egindako jarduketa, antzemandako arau-hauste eta gauzatutako errekerimendu guztiei buruz.

XEHETASUNAK	ARAU-		
	JARDUKETAK	HAUSTEAK	ERREKERIMENDUAK
Obligazio formalak eta dokumentalak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 6. art.)	596	6	514
Lan-kontratuaren forma (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.1 art.)	13	0	4
16 - 18 urteko adingabeen lana	22	0	5
Sexuan oinarritutako diskriminazioa (4) (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	28	1	0
Lanean diskriminatzea, salbu sexuagatik (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	11	3	1
Intimitaterako eta duintasunerako langileek duten eskubidea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.11 art.)	121	5	19
Sexu-jazarpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.13 art.)	4	0	1
Sexu-jazarpenari buruzko protokoloa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	3	0	2
Soldatak, soldaten hartze-agiriak eta kitapenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.3, 7.4, 7.10 eta 8.1 art.)	460	12	109
Lanbide-sailkapena	248	0	2
Pizgarriak eta lanpostu-balorazioa	0	0	0
Laneko denbora (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	576	64	186
Aparteko orduak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	47	14	14
Funtsezko lan-baldintzak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.6 art.)	170	6	2
Lekualdatzeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.14 art.)	3	0	2

Langileak lagatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.2 art.)	96	40	6
Aldi baterako laneko enpresak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 18. art.)	16	6	5
Enpresa erabiltzaileak (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 19. art.)	16	32	8
Lan-kontratuei buruzko araudia urratzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.2 art.)	2.385	52	1.195
Lan-baldintza kaskarragoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	117	12	17
Hitzarmen kolektiboak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	118	5	31
Langileen beste eskubide batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	360	3	44
Pentsio-planak eta -funtsak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.15 art.)	0	0	0
Kontratua etetea eta lanaldia murriztea	156	0	2
Kaleratze kolektiboa	66	0	0
Ez agertzea Langileen Estatutuko 47. artikuluko prozeduran (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	1	0	0
Ez agertzea Langileen Estatutuko 51. artikuluko prozeduran (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	0	0	0
Lantokia ixtea edo jarduera etetea eta ez irekitzea berriro (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 eta 8.9 art.)	0	0	0
Langile- eta sindikatu-ordezkarien eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.7, 7.8, 7.9 eta 8.6 art.)	244	20	88
Nazioz haraindiko prestazioa dela-eta lekuz aldatutako langileak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 10. art.)	26	0	0
Biltzeko eskubidea (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.5 art.)	1	0	0
Hauteskunde-prozesuak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.7 art.)	4	1	0
Greba-eskubidea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	74	34	7
Kooperatibak eta lan-sozietateak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 38. art.)	2	0	0
Gatazka kolektiboetako/grebetako bitartekaritza	1	0	0
Lan-arloko jurisdikzioko txostenak eskatzea	48	0	0
Eraikuntza-lanak azpikontratatzea: langile mugagabeen proportzioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.16 art.)	124	0	18
Berdintasun-planak eta Berdintasun Legeak ezarritako beste betebeharrak batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.13 eta 8.17 art.)	38	1	12
Sexuagatiko diskriminazioan oinarritutako jazarpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	7	0	1
Diskriminazioan oinarritutako jazarpena, salbu sexuagatik denean (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	4	0	0
Familia- eta lan-bizitza kontziliatzeko eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	3	0	1
Negoiazio kolektiboan diskriminatzea	0	0	0
Kontrolatzea ea hitzarmen kolektiboak legezkoak diren	0	0	0
Adingabeen lana - 16 urtetik beherakoak	23	0	0

Nabarmendu behar da lan-arloko ikuskaritza-jarduketa gehienek zerikusia dutela **LANEKO DENBORAREKIN**, lanaldien ohiko edo legezko araua ez betetzeagatik lanaldietan ordu gehiegi betetzearekin, legez egin beharreko aparteko 80 orduak baino ordu gehiago betetzearekin edota ordutegi desegokiak izatearekin.

GENERO-BERDINTASUN arloko jarduketak: 2017ko ekitaldian, Ikuskaritzak lehen aldiz jarri zuen abian kanpaina bat egiazatzeko ea berdintasun-planik dagoen bete dadin Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrirako 3/2007 Lege Organikoa. Kasu honetan, 250 langile baino gehiagoko enpresetan egin ziren ikuskatze-jarduketak; izan ere, enpresa horiek baino ez daude behartuta.

2018an, kanpaina horrekin gogor lan egiten jarraitu zen, eta Ikuskaritzak ikuskatu egin zituen 250 langile baino gehiago dituzten enpresen % 75.

Aurreikusita dago ekitaldi horretan segitzea ikuskatzen 250 langile baino gehiago dituzten enpresak, eta hurrengo urtean amaitzea, 2019an alegia.

Aurreikusten da jarduketa horiek areagotzea hurrengo ekitaldietan.

SEKTOREKA BANATUTA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau- hausteak	Errekerimenduak	Kontratu berrikusiak
LEHEN SEKTOREA	01-09	77	2	13	46
INDUSTRIA	10-39	1.095	50	418	1.081
ERAIKUNTZA	41-43	501	26	74	329
MERKATARITZA	45-47	672	56	240	357
GARRAIOA	49-53	419	19	127	221
ZERBITZUAK	55-96	3.461	164	1.424	4.478

2.1. GIZARTE SEGURANTZA 2018

Sarreran aipatu bezala, jarraian datuetan azalduko da zer jarduketa burutu duten Lan eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileek eta Lan Ikuskatzailetzako eta Enplegu eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileordeek, zeinak EAeko Lan Ikuskaritzakoak baitira, Estatuko eskumenekin lotuta egindako jarduketan inguruan. Lan Ikuskaritzako Sistemari, batera aritzeko lankidetzaren barruan egindako jarduketak dira, bat datozenak xedatutakoarekin indarreko legedian eta Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritzaren Euskal Kontseiluak sinatutako hitzarmenetan.

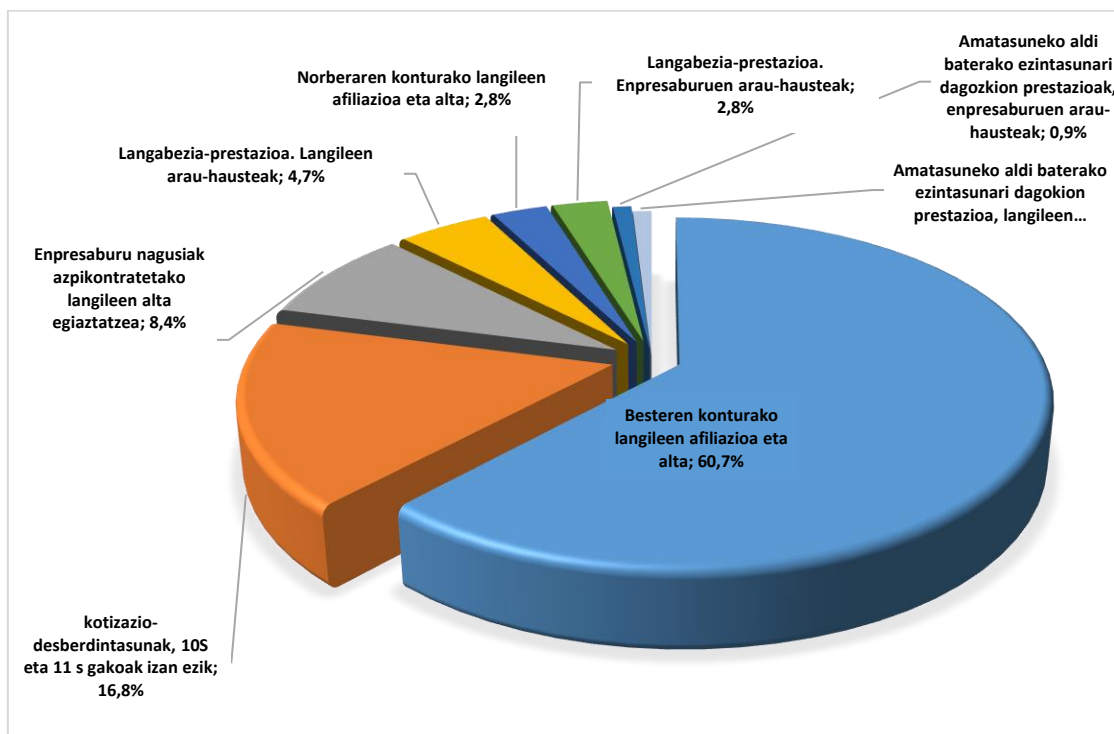
Dagokien zeregina gauzatu, eragile horiek, guztira, 3.087 bisita egin dituzte.

Emaizak	2018
JARDUKETAK	4154
ARAU-HAUSTEAK	107
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	329.868,26
ERAGINDAKO LANGILEAK	258
LIKIDAZIO-ESPEDIENTEEN ZENBATEKOA	732.666,25
ERREKERIMENDUAK	879
ALTAK/BAJAK (GZ eta eragindakoak)	179
BERRIKUSITAKO KONTRATUAK	680

Kontsultak eta aholkularitzak honako gai hauei buruzkoak izan dira batez ere:

- Kotizazio-aldeak
- Lanaldi partzialeko kontratuetako laneko denbora areagotzea.
- Lanaldi partzialeko kontratuetako laneko denbora areagotzea.
- Betebehar formalak eta dokumentalak.
- Murriztapenak eta hobariak dituzten kontratuak.

Honela banatzen da arau-hausteen % 98:

Gizarte Segurantzaren arloan 2018an egindako beste jarduketak batzuk:

	JARDUKETAK	ARAU-HAUSTEAK
Inoren konturako langileen afiliazioa eta alta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.2 art.)	1.514	65
Datuak jakinaraztea eta informazioa ematea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.1 eta 23.1g art.)	806	0
Kotizazio-aldeak, salbu 10S eta 11S gakoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	428	18
Langileei bajak jakinaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 21.3 art.)	385	0
Betebehar formal eta dokumentalak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 21. art.)	284	0
Norberaren konturako langileen afiliazioa eta alta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.7 art.)	196	3
Enpresak inskribatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.1 art.)	96	0
Kuoten zorpeko osoa. Likidazio-proposamenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.b art.)	62	0
Laneko denbora areagotzea lanaldi partzialeko kontratuetan	53	0
Kontratu hobaridunak eta murrizketak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.9 eta 23.1.h art.)	46	1
Langabezia-prestazioak. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 26. art.)	37	5

Langabezia-prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1a, 23.1c eta 23.1.e art.)	34	3
Enpresaburu nagusiak egiaztatzea ea alta eman zaien azpikontratetako langileei (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22,11 art.)	27	9
Ezintasun iraunkorreko prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1a, 23.1c eta 23.1.e art.)	26	0
Erretiro-prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1a, 23.1c eta 23.1.e art.)	23	0
Erretiro-prestazioak. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	23	0
Ezintasun iraunkorreko prestazioak. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	21	0
Amatasun ABE prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1a, 23.1c eta 23.1.e art.)	13	1
Betebehar dokumentalak. Ez ematea enpresa-ziurtagiria (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.6 art.)	12	0
Amatasun ABE prestazioa. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	10	1
Afiliazio/Alta bidegabeak ezeztatzea	10	0
Borondatez laguntzea kudeaketa-lanetan (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22,4 art.)	9	0
Erantzukizun-deribazioak ondorengotzei, taldeei, kontratei eta emakidei buruzko txostenagatik	5	0
Aldeak kuotak iruzurrez murrizteagatik (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.f art.)	4	0
Alta- eta kotizazio-falta izapide-aldiko soldatengatik eta ordaindutako baina hartu gabeko oporregatik (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.12 art.)	4	0
Kontratua etenda edo lanaldia murriztuta dauden langileak enplegatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.j art.)	3	0
Hobariak prestakuntza jarraituagatik (22.9 eta 23.1.h art.)	3	0
Sorospena enpresa bermatuen erregistroa. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1a, 23.1c eta 23.1.e art.)	2	0
Sorospena enpresa bermatuen erregistroa. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 26. art.)	2	0
Itun irregularrak langileekin (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1d art.)	2	0
Kotizazio-oinarriak bidegabe areagotzea, salbu langabezia (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1e art.)	2	0
Erantzukizun-deribazioak administratzaileen txostenagatik	2	0
Ez aurkeztea sasoiz eta forman Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorreko kuotak, kotizazio-dokumentuak aurkeztuta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	2	0
Hitzarmen berez. izenpetzeko betebeharra LEko 51.9 artikuluan ezarritako kasuetan (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.i art.)	2	0
Kontratu-etenaldiko edo lanaldi-murrizketako kasuetan, ez jakinaraztea aldaketak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.13 art.)	2	0
Prestazioak ordaintzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.8 art.)	1	1
Ez aurkeztea sasoiz eta forman GZko Erregimeneko kuota finkoak	1	0
Erakunde kudeatzaileari jakinaraztea (52,2 art.) langileen arau-hauste arina (24. art.) edo astuna (25. art.)	1	0

Erretiro partziala. Kotizazio-aldeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	1	0
Erantzukizun-deribazioak likidazio-aktagatik	0	0
Nahitaez laguntzea kudeaketa-lanetan (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 30, 31 eta 32 art.)	0	0
Istripu-mutuak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 27, 28 y 29 art.)	0	0
Autonomoen kontingentzia profesionalak, ABE eta jarduera-uzteak babestea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22,5 art.)	0	0
Langile-kuota atxikitzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.k art.)	0	0
Lanbide-istripuetako mutuen kudeaketa-lanak kontrolatzea.	0	0
Langile autonomoen jarduera-uzteak babestea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 24.3, 25.4 eta 26.2 art.)	0	0
LI/LG ondorioz GZ prestazioko kontingentziak erabakitzeko txostenak	0	0
LI/LG kotizazioak murriztea, istripu-tasa murrizteagatik	0	0
Epez kanpoko altak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.10 art.)	0	0
Altan dauden langileekin bateraezinak diren prestazioak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.14 art.)	0	0
Enplegurako lanbide-prestakuntzako hobariak (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen 22.9, 22.15 eta 23.1 h art.)	0	0
LAAB kotizazio-aldeak	0	0
Kuotak ordaintzetik salbuestea ezinbesteko kasuetan. 16/2014 E. Lege-Dekretuko xedapen gehigarriak	0	0

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK 2018

Aurreko atalean bezala, Eusko Jaurlaritzaren eskumena ez bada ere, gure saileko langileek formalizatu dituzte laburbilduta jaso diren jarduketak.

Enpleguaren eta atzerritarren arloko araudia betetzeko, gure ikuskatzaileek 425 zerbitzu-agindu amaitu zituzten, eta 135 ikuskaritza-bisita egin. Jarduera horiek, oro har, planifikatuta egin ziren. Horretarako, 2018an, kanpaina hauek egon ziren EAEko eremu eskusiboan:

- ENPLEGUA ORO HAR SUSTATZEKO LAGUNTZAK KONTROLATZEA
- MAHATSONDOAREN LABORANTZA
- ENPLEGU-ERREGULAZIOKO EGUNAK KONTROLATZEA ETA EGIAZTATZEA
- EGIAZTATZE EA BETETZEN DIREN PENAKONTRATAZIOAREKIN ETA ENPLEGUA ESKURATZEAREKIN LOTUTAKO BETEBEHARRAK
- EGIAZTATZEA EA BATERAGARRIAK DIREN DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTA ETA INOREN KONTURA JASOTAKO SOLDATAK
- KONTROLATZEA NOLA SORTU ETA MANTENTZEN DIREN LANERATZEKO ENPRESAK

Halaber, Ikuskaritza-arloan Estatuko Administrazio Orokorrarekin batera aritzeko dauden lankidetzaren barruan, estatu-mailako kanpaina hauek garatu ziren:

- DESGAITASUNAK DITUZTENAK LANERATZEA
- EKONOMIA IRREGULARRA ETA ATZERRITARRAK. OSTALARITZA
- EKONOMIA IRREGULARREKO EGOERAN DAUDEN ENPRESAK ETA ATZERRITARRAK - GARRAIOA —
- NEKAZARITZA-JARDUERAK
- PRESTAKUNTZA-KONTRATUAK ETA BESTELAKO LAGUNTZAK
- ENPLEGU-AGENTZIA PRIBATUAK

Emaidzak	2018
JARDUKETAK	2.358
ARAU-HAUSTEAK	12
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	106.887
LANGILEEN ARAU-HAUSTEAK	12
ERREKERIMENDUAK	759
LANGILEAK EGIAZTATZEA	5.325

Hautemandako arau-hauste gehienen arrazoa izan da ez betetzea desgaitasuna duten pertsonak laneratzeko betebeharra (ez betetzea desgaitasuna duten pertsonentzako lanpostuak erreserbatzeko legezko betebeharra, edota ez aplikatzea haren ordeko salbuespenezko neurriak).

Enplegu-arloko gainerako jarduketeki dagokienez, aipatu behar da eduki hauekin lotuta egon zela haien helburua:

- Enpresaburuen betebeharrak formalak eta dokumentalak.
- Lan-baimenak.
- Estatuko laguntzak eta dirulaguntzak, enplegua sustatzeko eta LH okupazionalerako eta etengabekorako.
- Autonomia-erkidegoetako laguntzak eta dirulaguntzak, enplegua sustatzeko, LH okupazionalerako eta etengabekorako.

2019

Aurreikusten da ezen, 2019an, lehentasuna emango ziola honako kanpaina hauek garatzeari:

Laneko Arriskuen eta Prebentzioaren arloko prestakuntzan:

- Istripu hilgarriak, larriak eta oso larriak ikertzea.
- Istripu arin ezaugarri berezidunak ikertzea.
- Obra publikoak eta eraikuntza.
- Laneko arriskuen prebentzioa, genero-ikuspegia aintzat hartuta. Bereziki, haurdunaldi- eta edoskitze-protokoloen kanpainak egingo dira, eta muskulu eskeletikoetako nahasmenduari buruzkoak.
- Jazarpen-protokoloak.
- Siderometalurgia-sektoreko industria.
- Istripu-tasa gehiago dituzten enpresak.
- Arrisku psikosozialak.

Lan-harremanen eta Enpleguaren arloko neurriak:

- Genero-berdintasuneko kanpainak.
Bereziki, kanpainak egingo dira gizonen eta emakumeen ordainsariak edo soldata-arrakala berdintzeko.
Ostalaritza-sektorean, pisuetako gela-zerbitzarien lan-baldintzak egiaztatzeko kanpaina integralarekin jarraituko da. Integrala, zeren kontrolatzen dira lan-arriskuak prebenitzeko baldintzak; bereziki, arrisku muskuloeskeletikoak, kontratazio-baldintzak, ordutegiak eta soldatak. Eta arreta jartzen da azpikontratetan eta legez kanpo egin daitezkeen lagapenetan.
Era berean, kanpaina espezifikoko bat egingo bizitza pertsonala eta profesionala kontziliatzeko.
- Kontratazio-arloko iruzurra.
- Denbora partzialeko kontratuak.
- Laneko denbora.
- Desgaitasunak dituztenak laneratzea.
- Kontrolatzea eta egiaztatzea zein diren enplegu-erregulazioko egunak
- Laneko jazarpena.